

ขั้นตอนและวิธีการกำจัดขยะอินทรีย์ และขยะเปียกในครัวเรือน

รูปแบบที่ 1

1 จัดเตรียมภาชนะหรือเศษวัสดุภาชนะเหลือใช้ เช่น ถังสี ถังพลาสติกใช้แล้ว ขนาดของภาชนะขึ้นอยู่กับปริมาณขยะในครัวเรือน หากมีมากก็ใช้ภาชนะที่มีขนาดใหญ่ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม (ภาชนะที่ใช้อาจเป็นถังพลาสติกหรือภาชนะอื่นๆ ที่มีฝาปิด)

2 ฉေးรูหรือตัดภาชนะดังกล่าวที่ก้นถังแล้วขุดหลุมขนาดความลึก 2 ใน 3 ส่วนของความสูงของภาชนะนำภาชนะที่เตรียมไว้ไปใส่ในหลุมที่ขุด ทั้งนี้หากมีปริมาณขยะอินทรีย์เกิดขึ้นมากและมีพื้นที่เหลือสามารถทำได้มากกว่า 1 จุด

3 นำเศษอาหาร เศษผักผลไม้ ใบไม้ และเศษหญ้าที่เหลือมาเทใส่ในถังที่ฝังไว้ และปิดฝาภาชนะให้มิดชิด

4 จุลินทรีย์ในดิน, ไล่เดือนในดินจะทำการย่อยเศษอาหารในภาชนะให้กลายเป็นปุ๋ย (ระยะเวลาขึ้นอยู่กับปริมาณขยะเปียก) หากมีกลิ่นเหม็นสามารถเติมน้ำหมัก EM หรือเอาเศษหญ้าและใบไม้ขนาดเล็กมากสลับชั้นบน

5 เมื่อปริมาณเศษอาหารถึงระดับเดียวกับพื้นดินที่ขุดไว้ ให้เอาดินกลบ แล้วย้ายถังไปทำตามขั้นตอนเดิมที่จุดอื่นต่อไป

ขั้นตอนและวิธีการกำจัดขยะอินทรีย์ และขยะเปียกในครัวเรือน

รูปแบบที่ 2

1 จัดเตรียมท่อซีเมนต์เหลือใช้หรือจัดทำคอกไม้ล้อมรอบต้นไม้หรือสวนไว้สำหรับรองรับขยะอินทรีย์หรือขยะเปียก

2 รองท่อซีเมนต์ด้วยอิฐหรือวัสดุเพื่อยกฐานของท่อซีเมนต์ให้มีช่องว่างอากาศ หลังจากนั้นให้เติมดินหรือใบไม้ลงไปใต้ฐานวางท่อซีเมนต์

3 นำขยะอินทรีย์ ขยะเปียก เศษอาหาร เปลือกผลไม้ เศษหญ้า เศษใบไม้เทใส่ในจุดที่ได้จัดเตรียมไว้ตามข้อ 1

4 นำเศษใบไม้แห้งมาโรยปิด เพื่อเป็นการป้องกันกลิ่นเหม็นและป้องกันแมลงต่างๆ โดยสามารถเติมน้ำยา EM เพื่อป้องกันกลิ่นและเร่งปฏิกิริยาการหมักได้อีกด้วย

5 พลิกกลับหรือเกลี่ยกองเศษขยะอินทรีย์หรือขยะเปียกเป็นประจำเพื่อเติมอากาศให้กับจุลินทรีย์นำไปใช้ในกระบวนการย่อยสลาย เมื่อถึงระยะเวลาหนึ่งก็จะได้ดินหรือปุ๋ยที่มีคุณสมบัติเหมาะสมแก่การปลูกพืช

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
www.dla.go.th

Change For Good
เปลี่ยนเพื่อโลกที่ดีกว่า

คู่มือประชาชน เรื่อง การจัดการขยะในครัวเรือน

อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก
LOCAL ENVIRONMENT VOLUNTEER
SAVE THE PLANET

Change For Good
เปลี่ยนเพื่อโลกที่ดีกว่า

ขยะมูลฝอย ?

ขยะมูลฝอย คือ ของเหลือทิ้งจากการใช้สอยของมนุษย์ซึ่งเกิดจากการอุปโภค บริโภค และกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ในชีวิตประจำวัน แต่หากมีการคัดแยกก่อนที่จะทิ้งเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์สิ่งเหล่านี้จะมีคุณค่าหรือมูลค่าเพิ่มขึ้น

ประเภทของขยะมูลฝอย

ขยะมูลฝอย สามารถแบ่งตามลักษณะทางกายภาพของขยะได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่

ขยะอินทรีย์ หรือ ขยะย่อยสลายได้

ขยะรีไซเคิล

ขยะทั่วไป

ขยะพิษหรืออันตรายจากชุมชน

ซึ่งแต่ละประเภท หากเรามีการคัดแยกขยะแล้ว จะทำให้เราสามารถจัดหาวิธีในการนำไปจัดการและกำจัดได้อย่างถูกวิธีและเหมาะสม และสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้อีก

ขยะอินทรีย์หรือขยะย่อยสลายได้

คือ สิ่งที่ย่อยสลายได้ง่าย สามารถนำมากำพองได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร พืช ไข่ไม้ ขากศูย ขากลิ้ว เป็นต้น

ขยะรีไซเคิล

คือ สิ่งที่ยังมีประโยชน์สามารถนำไปแปรรูปกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ ขวดพลาสติก เครื่องดื่ม ถุงพลาสติก เศษกระดาษ เศษโลหะของใช้ไม่มีอันตราย แก้วพลาสติก แก้วกระดาษ

ขยะอันตรายหรือมีพิษจากชุมชน

คือ สิ่งที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนสารอันตราย วัตถุพิษ วัตถุไวไฟ วัตถุติดไฟและวัตถุไวไฟ เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออโรเรสเซนต์ แบตเตอรี่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระป๋องสเปรย์สารพิษหรือสารเคมี เป็นต้น

ขยะทั่วไป

คือ ของประเภทอื่นๆ นอกเหนือจากข้างต้น มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ถุงพลาสติกใสธรรมดา ถุงบรรจุผงซักฟอก ขวดพลาสติกใสธรรมดา ถุงพลาสติกเป็นเศษอาหาร โฟมแข็งอาหาร พลาสติกแข็งอาหาร เป็นต้น

การจัดการขยะมูลฝอยง่ายๆ ในครัวเรือน

มาตรการ **3 ช.**

- ใช้น้อย
- ใช้ซ้ำ
- แปรรูปการใช้

ใช้น้อย (Reduce)

- ใช้ผลิตภัณฑ์เดิม เช่น น้ำยาล้างจาน
- ลดการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายยาก เช่น ถุงพลาสติกแบบใส
- ใช้ภาชนะที่ทนทาน เช่น ภาชนะดินเผา
- ลดการใช้อุปกรณ์ที่ผลิตจากพลาสติก เช่น ขวดพลาสติกแบบใส
- ใช้ภาชนะที่ขึ้นรูปจากวัสดุรีไซเคิล เช่น ขวดพลาสติกแบบใส

ใช้ซ้ำ (Reuse)

- การนำสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ประโยชน์ที่คุ้มค่ามากขึ้น
- ใช้ของเหลือใช้มาคิดแปรรูปเป็นประโยชน์ หรือเอามาใช้ซ้ำ
- นำสิ่งของที่ไม่ได้ใช้แล้ว มาใช้ซ้ำ เช่น การนำขวดพลาสติกมาทำเป็นกระบอกใส่น้ำ เป็นต้น

แปรรูปการใช้ (recycle)

การนำวัสดุที่ยังสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ผ่านกระบวนการผลิต การซ่อมแซม การตกแต่งประเภท เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่หรือสร้างมูลค่า เช่น การคัดแยกขยะ เช่น ขวดแก้ว กระดาษ พลาสติกและโลหะเพื่อนำไปขายให้ร้านรับซื้อของเก่า หรือร้านรีไซเคิล การนำเศษวัสดุหรือของเหลือมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เป็นต้น